

U 89/2022 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om förslaget till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2278 om befrielse från Gemensamma tulltaxans tullar som avses i artikel 56.2 c i förordning (EU) nr 952/2013 för vissa jordbruks- och industriprodukter (*befrielse från EU:s autonoma tullar; jordbruks- och industriprodukter*)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2278 om befrielse från Gemensamma tulltaxans tullar som avses i artikel 56.2 c i förordning (EU) nr 952/2013 för vissa jordbruks- och industriprodukter samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 1 december 2022

Finansminister Annika Saarikko

Specialsakkunnig Upi Talsi

FÖRSLAG TILL RÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV FÖRORDNING (EU) 2021/2278 OM BEFRIELSE FRÅN GEMENSAMMA TULLTAXANS TULLAR SOM AVSES I ARTIKEL 56.2 C I FÖRORDNING (EU) NR 952/2013 FÖR VISSA JORDBRUKS- OCH INDUSTRIPRODUKTER**1 Förslagets bakgrund och syfte**

Europeiska kommissionen lade den 15 november 2022 fram ett förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2278 om befrielse från Gemensamma tulltaxans tullar som avses i artikel 56.2 c i förordning (EU) nr 952/2013 för vissa jordbruks- och industriprodukter (COM(2022) 644 final).

Förslaget översänds i enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen till riksdagen så att riksdagen kan ta ställning till det, eftersom det är fråga om ett ärende som hör till Europeiska unionens behörighet och om vilket det annars med stöd av 81 § i grundlagen skulle bestämmas genom lag, eftersom det är ett skatteärende.

Målet med unionens system för tullbefrielse är att säkerställa att råvaror som används inom förädlingsindustrin och som enligt Gemensamma tulltaxan är belagda med tull fås tullfritt eller med nedsatt tullsats när unionsproduktionen är otillräcklig eller obefintlig. Förordning (EU) nr 2021/2278 uppdateras en gång i halvåret för att tillgodose unionsindustrins behov. De ändringar som föreslås ska tillämpas från och med den 1 januari 2023.

2 Förslagets huvudsakliga innehåll

För att säkerställa en tillräcklig och oavbruten tillgång på vissa jordbruks- och industriprodukter som produceras i en otillräcklig eller obefintlig mängd i unionen, och för att undvika störningar på marknaderna för dessa produkter, har dessa varor genom rådets förordning (EU) nr 2021/2278 helt eller delvis befriats från Gemensamma tulltaxans tullar.

Kommissionen har med hjälp av gruppen för tulltaxefrågor av ekonomisk art (The Economic Tariff Questions Group) under tiden 19.5.2022–14.7.2022 prövat alla framställningar från medlemsstaterna om befrielse från tulltaxans autonoma tullar. Gruppen består av delegater från alla medlemsstater samt Turkiet. Gruppen behandlade ansökningar om autonoma tullbefrielser och tullkvoter som ska börja gälla fr.o.m. den 1 januari 2023. Under denna omgång hade 120 ansökningar om nya tullbefrielser och 61 förslag till ändring av giltiga tullbefrielser lämnats in.

Efter granskningen anser kommissionen att tullbefrielsen är motiverad för vissa nya produkter som för närvarande inte förtecknas i bilagan till förordningen. När det gäller vissa andra produkter är det nödvändigt att ändra produktbeskrivningen och klassificeringen. Produkter för vilka tullbefrielse inte längre ligger i unionens ekonomiska intresse föreslås utgå ur bilagan.

Syftet med de åtgärder som liberaliserar handeln och som ingår i detta förslag är att säkerställa att det tillfälliga upphävandet av unionens gemensamma tulltaxa sker i enlighet med de principer och mål för unionens yttre åtgärder som fastställs i artikel 21 i fördraget om Europeiska unionen (FEU) samt att säkerställa samstämmighet mellan unionens yttre åtgärder inom olika

områden samt mellan unionens yttre åtgärder och dess övriga politikområden. Man anser det därför vara befogat att undanta vissa produkter som kommer från Ryssland och Belarus från tullnedsättning för att säkerställa samstämmighet med de begränsande åtgärder som unionen har vidtagit mot dessa länder efter det att Ryssland anföll Ukraina.

För att säkerställa adekvat tillgång och undvika allvarliga störningar på EU:s marknad bör man dock behålla befrielse från Gemensamma tulltaxans tullar i fråga om vissa produkter från Belarus och Ryssland. För Finlands del är det viktigt att befrielsen från autonoma tullar i fråga om bränslestavar för kärnreaktorer (KN-nummer 8401 30 00 20) fortsätter att gälla.

Under denna omgång lämnade Finland inte in några egna ansökningar eller ändringsförslag. De föreslagna ändringarna gav inte anledning till några kommentarer.

Det föreslås att förordningen träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. Förordningen ska tillämpas från och med den 1 januari 2023.

3 Förslagets rättsliga grund och förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprincipen

Den rättsliga grunden för den föreslagna förordningen är artikel 31 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, där det föreskrivs att tullsätser i den gemensamma tulltaxan ska fastställas av rådet på förslag från kommissionen. Detta omfattar även en ändring av och befrielse från tullar. En rådsförordning är därför det lämpliga instrumentet. Förordningen ska antas av rådet med kvalificerad majoritet.

Förslaget avser ett område där unionen har exklusiv befogenhet. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig. Förslaget anses stämma överens med proportionalitetsprincipen eftersom åtgärderna syftar till att förenkla förfarandena för aktörerna inom utrikeshandeln. Förordningen går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de eftersträlvade målen, i enlighet med artikel 5.4 i fördraget om Europeiska unionen. Åtgärderna är också i linje med kommissionens meddelande om autonoma tullbefrielser och tullkvoter (EUT C 363, 13.12.2011, s. 6).

4 Förslagets konsekvenser

Kommissionen har inte gjort någon konsekvensbedömning av förslaget eftersom de föreslagna ändringarna av förteckningen över produkter som omfattas av befrielse från Gemensamma tulltaxans autonoma tullar inte förväntas få några betydande konsekvenser.

Enligt den finansieringsöversikt som bifogats utkastet till förslag påverkar förslaget inte utgifterna, men däremot inkomsterna enligt följande: Intäkterna från tullar motsvarande det innehållna beloppet kommer att minska med ungefär 70 747 802 euro per år. Den negativa inverkan på de traditionella egna medlen i budgeten uppgår till 53 060 852 euro per år (dvs. 75 procent av den totala minskningen). Medlemsstaterna får behålla 25 procent av tullarna i uppbördskostnader. De ekonomiska konsekvenserna för Finlands del beror på hur stora mängder av varan i fråga Finland importerar.

5 Ålands behörighet

Ärendet hör inte till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

6 Behandling av förslaget i Europeiska unionens institutioner och de övriga medlemsstaternas ståndpunkter

Europeiska unionens råd började behandla ärendet den 16 november 2022 utifrån utkastet till förslag. Målet är att förslaget ska antas av rådet den 14–19 december 2022. Slovakien ifrågasatte i rådets arbetsgrupp för tullunionen en i det närmaste fullständig uteslutning av Ryssland och Belarus från systemet och ansåg att man bör se över lösningen på nytt. Övriga medlemsstater ansåg att det inte behövde vidtas några åtgärder.

7 Nationell behandling av förslaget

Ärendet har beretts vid finansministeriet i samarbete med Tullen och samordnats genom skriftligt förfarande i sektion EU5 (tulltekniska frågor), vilket avslutades den 24 november 2022.

8 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet anser att förslaget kan antas.